

ಅಶಾದಾಯಕ ಅನಂತ್ರದಾಯಕ ಇಂಥನಗಳು

ಗೀತಾ ಶಿರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಧನಶ್ರೀ ಗಚ್ಚಿ

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪರಿವರ್ತನೆ ಯೋಜನೆ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - ೫೬೦ ೧೦೫
(ಫೋನ್: ೦೮೫೨-೨೨೬೬೬೬೭೭)

ಮಿಂಚಂಚಿ: geetashirnalli@yahoo.com

ಹಾಂತ್ರದಾಯಕ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಆದರೆ, ಅಜವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನಗರಿಕರಣ, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ, ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡೆತಡಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ನಗರಿಕ ಆಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಪಡೆಯುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅಡೆ ತಡೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಣುಷ್ಠಾವರಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿ ಅದರದ್ದೇ ಅಡ ಕೆಲವು ದೊಂಡಣಿಗಳಿವೆ.

ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ, ಶಕ್ತಿಯ ಮೂರ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ನಗರಿಕರಣ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಶಕ್ತಿಯ ಮೂರ್ಕೆಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಹಿಕವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ, ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅವು ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಪಟ್ಟೋಲ್, ಡೈಸೆಲ್, ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ., ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಇವನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಬಳಸುತ್ತೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇವು ನೃಸರ್ಗಕವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಮೂಲಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತ ಹೋದಲ್ಲಿ ಇವು ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇಂಥನದ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನ ದಿನ ಉಲ್ಲಂಘವಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥನೆವಿಲ್ಲದ ಬದುಕನ್ನು ಉಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ ವುಂಟಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ, ಆಧಾರಿತವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಕಾಡುಗಳು ನಾಶವಾಗಿ, ಮಳೆ ಬಾರದೆ, ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ವು ಲಗ್ಜಲ್ಲಿ ವುಂಟಿದೆ ವಾದುದು ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಆದರೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ನಗರಿಕರಣ, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ, ಇದರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಡೆತಡಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ನದಿಗಳ ಆಳಿಕೆಟ್ಟಿನ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಅಡೆ ತಡೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಅಣುಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರದ್ದೇ ಆದ ಕೆಲವು ದೊಂಡಣಿಗಳಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ, ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿ ಸುನಾಮಿಯಿಂದ ಅಣುಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಅದರ ಹಾನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್- ವುಂಡಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್-ಜ್ಞಾತಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಅಡೆ ತಡೆಗಳಿವೆ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಚ್ಚೆಸುಗಳ ಬೆಲೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲದೆ ಇವುಗಳ ಪ್ರವಾಣ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯುರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಕೊರತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಮೂರನೆಯ ಒಂದಂಶವನ್ನು ರೈತರು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಉದ್ದಿಮೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯತ್ಮಿಕ ಕೊಡಲೆಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ, ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಥನ ಅಥವಾ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ. ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಥನಗಳಿಂದರೆ ಸತತವಾಗಿ ಮನರುಜ್ಞಿವಾದ ಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಇಂಥನ ಮೂಲಗಳು ಅವುಗಳಿಂದರೆ ಪವನ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಗರದ ತರೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್- ಶಕ್ತಿ, ಸೌರಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ರಾಶಿಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಶಕ್ತಿ. ಇವುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳು ಬಳಸಿದಂತೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಇವುಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸತತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ.

ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳು

ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿಯು

ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಸೌರಶಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಸೂರ್ಯನ ಬಳಕೆನಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಕ್ರಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ತಂತ್ರಜ್ಞನ ಸೌರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀರು ಕಾಯಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ವಿವಿಧ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಣಿಸಲು ಸೋಲಾರ್ ಜೈಯರಗಳು, ಬೆಳಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತದೆ. ಕಲ್ಪನೆಗೂ ನಿಲುಕದ, ಅಗಾಧ ಪ್ರಮಾಣದ ಸತತವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತಹ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಚದುರು ಏಷರ್ ಭಾಗಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವ ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಳೆವ್ಯಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಇದೆ ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಉಂಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಧನಗಳ ಲಾಭಗಳು

ಅಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಇಂಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ, ವಿದ್ಯುತ್ ನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅಪಘಾತಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಮೃತಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಾಳ್ಳಕೆ ದೀರ್ಘ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೌರಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಂತೂ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ಕೊರತೆ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ದುರಂತದ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಅಗಾಧ ಬಂಡವಾಳ, ಸಮಯ, ಸಾಗಾಟಾದ ವೆಚ್ಚ, ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ದುರ್ಗಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ತಲುಪದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೌರವಿದ್ಯುತ್ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ಪಾದಿಸಿ, ಸಾಗಿಸುವ ಪ್ರಮೇಯ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬಳಸುವುದು ಇವುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯಾಗಿದೆ. ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಬಹುಮಹಡಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಸೋಲಾರ್ ಪ್ಯಾನಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಬೇರೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗದಿದ್ದರೂ ಬೆಳಕಿಗಾದರೂ ಬಳಸಬಹುದು. ಗ್ರೇನ್‌ಥಾನ್ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ತಲುಪಲಾರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಸೌರಶಕ್ತಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯಾಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಒಂದೊಂದು ಸೋಲಾರ್ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರ ದೀಪಗಳನ್ನು ಚಾಚ್ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು

ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ, ದೇಶದ ಇಂತಹ ಬಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.

ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಇಂಧನದ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಪಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಒಂದೇ ಒಲೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಅಡಂಗೆರೂನ್ನು ವರಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬಳಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವು ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ಆಗದೇ ಇರುವುದು, ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರವಿರದೆ ಫಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಇರುವುದು ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಇರುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪೊರ್ವಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ಉಪಯೋಗವಾಗಲೆಂದ್ದು ಶೈಚಾಲಯದಿಂದ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಫಟಕವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಜನರು ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಫಟಕ ಪಾಳು ಬೀಳಬೇಕಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಫಟಕವನ್ನು ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳೇ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕಷ್ಟ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ, ಆಶ್ರಮಗಳು, ಗುರುಕುಲ, ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ, ಕಾಶಾರ್ಕನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಟಕಗಳು ಯಶಸ್ವನ್ನು ಕಂಡಿವೆ. ಕಾರಣ, ಫಟಕದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಒಬ್ಬರದೇ ಆಗಿದ್ದು, ಫಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕ್ತ ತೀವ್ರಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಫಟಕಕ್ಕೆ ಸರ್ಗಣ ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ಸಾಮೂಹಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶಕ್ತಿಯ ಆಭಾವ, ಇಂಧನದ ಆಭಾವ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಕ್ರಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹಾಹಾಕಾರದಿಂದ, ಹವಾಮಾನದ ಏರಿಳಿತಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಇಂಧನ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಡೆ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ,

ಶ್ವಾಸ ವರ್ಣನೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲಿತ ಶಕ್ತಿಯ ಘಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯ ವೈಶಿರಿಯ ಅನುಭವದಿಂದ ಸಾಧ್ಯ

ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಘಟಕ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇ ಮೆಗಾ ವ್ಯಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿಯವರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸೋಲಾರ್ ಟನ್‌ಲ್ ಡ್ರೈಯರ್ ಅನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಹಳ್ಳಾಗಳನ್ನು ಒಣಿಸಲು ಸಾಫಿಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೊಬ್ಬರಿಯನ್ನು ಒಣಿಸಲು, ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

జీవిక శక్తియన్న సామూహికవాగి బలసువ సాధ్యతెగలు

ಕೃಷ್ಣ ವಿಶ್ವಾದಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ೫೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದಿನಪೂರ್ ಲ ಪ್ರಾಂತ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು

ಬಳಗೆಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜಪಾತಿ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಅನ್ನ, ಹಾಲು ಕಾಯಿಸುವುದು, ಇತರೆ ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಘಟಕದಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಸಗಣ ರಾಡಿಯನ್ನು ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಸಾವರ್ಯವ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಬಳಗೆಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಘಟಕದ ವಿಚ್ಯುತಿ ವೆಚ್ಚ ಆದಾಯ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಾಗ, ಕೇವಲ ಒಂದುವರೆ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಸಣ್ಣ -ಮಟ್ಟ ವೆಚ್ಚಗಳು ಮಾತ್ರ.

ಇದೇ ಗಾತ್ರದ ಘಟಕವನ್ನು ಹರ್ಡಿಗ್ರಾಮ ಗದುಗಿನಲ್ಲಿ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ರಪ್ಪು ಎಮ್ಮೆಗಳಿವೆ. ಘಟಕದಿಂದ ಉತ್ತಾದನೆಯಾದ ಅನಿಲವನ್ನು ಮೂರು ಆಳುಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಲಿಕ್.ವ್ಯಾ. ಜನರೇಟರ್ ಕೂಡ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜನರೇಟರ್‌ನ್ನು ನಡೆಸಲು ೨ ಲೀ. ಡಿಸೇಲ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಅನಿಲದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಗ.ಧಿ ಲೀ. ಡಿಸೇಲ್ ಮಾತ್ರ ಈಗ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂಂದು ಘಟಕ, ಗೊಂದಾದ ಮೊಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ತಾಣವಾಗಿದ್ದು, ನಿತ್ಯ ೫೦೦ ಜನ ಯಾತ್ರಿಕರು ಇಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಾದನೆಯಾದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಅನಿಲವನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಳಕೆಗೆ ಅಲ್ಲದೆ, ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಉಟ ತಯಾರಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಘಟಕದ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ರಾಡಿಯನ್ ಪ್ರೈಸ್ ಮುಖಾಂತರ ನೇರವಾಗಿ ತೋಟಕ್ಕೆ ಹರಿ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ತೋಟದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿವಾರ ೫-೬ ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ. ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಜೀವಿಕ ಅನಿಲ ಘಟಕಗಳು

ਪੱਜਾਬ ਰਾਜ੍ਯਦਲੀ ਹੈਨਗਾਰਿਕੇ ਦੋਡ੍ਹੇ
ਪ੍ਰਮਾਣਦਲੀਰੁਵਦਰਿੰਦ ਸਗਣੈਧ ਨਿਵਾਹਣੈਧ
ਓਂਦੁ ਸਮਸ੍ਤੇ ਆਦ੍ਵਰਿੰਦ ਸਗਣੈਧਨ੍ਨੂ ਲਾਤੈਵ
ਰੀਤਿਧਲੀ ਬਲਸੁਵੁਦਕਾਗੀ, ਰਾਜ੍ਯਦਲੀ ਸੁਵਾਰੁ
ਏਰਫੁਨੋਰੁ ਜੈਵਿਕ ਅਨੀਲ ਪੱਟਕਗ੍ਲਨ੍ਹੁ ਸਾਪੀਸਿਰੁਵੁਦੁ

ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಂಚಾಬ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೨೦ ಹೆಚ್.ಮೀ ವರೆಗೂ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ಅವರಲ್ಲಿರುವ ತೇಲುವ ತ್ರುಮ್ ಫಟಕಗಳನ್ನು, ಪರಿವರ್ತಿತ ಜನತಾ ಮಾದರಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ತ್ರುಮ್ ಮಾದರಿಯ ಫಟಕದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕ ಹಾಗೂ ತುಕ್ಕ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಮೇಯವೂ ಇದೆ.

ತ್ರುಮ್ ಮಾದರಿಯ ಫಟಕಗಳು

ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕರಡಿಹಾಳ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೫೦ ಹೆಚ್.ಮೀ ಗಾತ್ರದ ತ್ರುಮ್ ಮಾದರಿಯ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕವನ್ನು ಶ್ರೀ ಜನ್ನಬಿಸವೇಶ್ವರ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ಶೌಚಾಲಯದ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಫಟಕಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಬಂತೆ ಜೋಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ೬೦ ದನಕರುಗಳ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಸಾಫಾವರಕ್ಕೆ ನಿರ್ತಿಪೂರ್ವ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಗಣೆ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಕಲಿಸಲು ಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ, ಅನಿಲದಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು, ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಲು ಅನಿಲವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಮಾದರಿಯ ಫಟಕವು ತೇಗೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಫಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಿತ್ಯ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಗಳಿಂದ ಸಗಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ, ಕಲಿಸಿ, ಸರದಿಯಂತೆ ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಒಂದು ಆಳನ್ನು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಅನಿಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಫಟಕದ ಸಣ್ಣ ಮಟ್ಟ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶೌಚಾಲಯವಿದ್ದರಂತೂ ಉತ್ತಮ ಅದರ ತ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಫಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು. ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಾಧ್ಯ

ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥಿತವಾಗಲು ಕಾರಣಗಳು

ಈ ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದೆ, ಯಶಸ್ವಿನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬೇಜವಾಬಾರಿತನ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಹಲ್ಹಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್.ಪಿ.ಎಂ. ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ, ಜನರಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳಿಂದ ಇಂಥನದ ಪೂರ್ಕೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಗೊಬ್ಬರವೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಣ್ಣುವಾಕ್ಷಳನ್ನು ಭಾಗವಹಿಸಲು ಮೌಲ್ಯಾಧಿಸಬೇಕು. ಅನಿಲ ಫಟಕದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ಶೌಚಾಲಯ ಜೋಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಇಂಥನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಇದೊಂದು ಪರಿಾಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ. ಶೌಚಾಲಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಅನಿಲವನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಡುಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅನಿಲವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಲೇ ನಾವು ಇಂಥನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಕ್ಷ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಉಪ್ಪಾಂಶವು ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಉಪ್ಪಾಂಶ ತೀರ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಸೂಕ್ತಜೀವಿಗಳ ಕಾರ್ಯವು ಸ್ಥಿತಗೊಂಡು ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ. ಕ್ರಮೇಣ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕನಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿಯ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳು ಇಂಥನದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಬಲ್ಲವು.

ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳ ಬೇಡಿಕೆ

ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಅನಿಲ ಫಟಕಗಳು ಕೆಲ ರೈತರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿವೆ. ರೈತರು ವಿದ್ಯುತ್-ಜೈವಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ಫಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರೈತರು ಗೋಶಾಲಾ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲೀನ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಇಂಥನ ಪಡೆಯಲು ಗೋಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೋಹೋಗುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರುವರು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಪಂಪ್ ನಡೆಸಲು ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಚಿಯಿಂದ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರೈತರು ಮುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಯಸ್ಥಿತಾದ ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂಥನ ಉಳಿತಾಯದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಇಂಥನದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಕೆಲವು ತಾಜ್ಞ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ತಿನ್ನಲು ಅರ್ಹವಾಗಿರದ ಎಣ್ಣೆ ಹಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಇಂಥನವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂತಹ ಮೂಲ ತಾಜ್ಞಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿದ್ದರೆ, ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಇಂಥನ ಅನಿಲವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಇದೇ ತರಹ, ಕೋಣ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಕೋಣಿಯ ತಾಜ್ಞವನ್ನು ಕೂಡ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಸಾವಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಜಲಪಾತೆಗಳು ತಕ್ಕು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎತ್ತರದಿಂದ ಹರಿದು ಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು. ಶಿರಿಸಿಯಂತಹ ವಂಳಿನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸೂಕ್ತ ಇವಗಳಿಗೆ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯ

ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ, ಜ್ಯೇಷ್ಠಿಕ ಅನಿಲದಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು

ಚಂದಾದಾರರ ರಮನಕ್ಕೆ

ನವೆಂಬರ್ - ೨೦೧೧ ರ ಕೊನೆಗೆ ಚಂದಾ ಅವಧಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೋರಿದೆ.

ಕೃಷಿ ಮುನ್ದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ ಹಾಗೂ ಮೋನ್ ಸೆಂಬ್ಯೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಮಿಂಚಂಚಿ ವೀಳಾಸ ತಿಳಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ. ಗಮನಿಸಿ, ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬರೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖಕರು ಚಂದಾದಾರರಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯವಿದೆ.